

Gekruisigd en begraven

Periodethema: Lijden en sterven
Johannes 19: 17-42

KERNTekST

'Toen Jezus dan den edik genomen had, zeide Hij: Het is volbracht; en het hoofd buigende, gaf den geest.' (Joh. 19: 30)

UITLEG VAN DE KERNTekST

Jezus weet dat Hij heel het werk waartoe Hij in de wereld gekomen is, volbracht heeft en om Zijn kinderen daarvan te verzekeren spreekt Hij uit: 'Het is volbracht.' Omdat Hij God is, is Hij bij machte om Zelf de geest te geven en te sterven.

BEGINSITUATIE

Pilatus heeft drie keer verklaard dat Jezus onschuldig is, maar vanuit vrees voor een opstand van het volk, geeft hij toch Jezus over aan hun woede om gekruisigd te worden.

DOELSTELLINGEN

- De kinderen zien in dat niets geschiedt buiten Gods wil om. Bij alles wat mensen doen, helpen ze Gods heilsplan te vervullen.
- De kinderen zien dat Jezus als God alle macht heeft en dat Hij gewillig Zijn leven geeft voor de verlossing van al de Zijnen.
- De kinderen zien de liefde van Jezus voor Zijn volk en van Zijn kinderen voor Hem.

INDELING

- De Koning gekruisigd.
- De kleding verdeeld.
- Maria en Johannes.
- Jezus geeft de geest.
- Geen been gebroken.
- Begraven.

OPMERKINGEN

Het is een vrij lang verhaal, ondanks dat in het Johannesevangelie niet alles wordt benoemd. Alles wordt maar kort aangestipt om het niet te lang te maken.

ZINGEN

Psalm 22: 16; 103: 7 en 8; 116: 1-3

'Mijn Verlosser hangt aan 't kruis' (OMK deel 1, nr. 49)
'Leer mij o Heer', Uw lijden recht betrachten' (OT 102)

UITLEG VAN DE PSALM

Psalm 22: 16 Gods grote daden: Zijn heil (vrede, zaligheid) en Zijn gerechtigheid (Zijn trouw en waarheid). Waar liet de Heere Jezus hier meer van zien dan aan het kruis?

MATERIALEN

Afbeelding van een Joods graf met grafsteen.

BORDPLAN

Teken een kruis op het bord.

INTRODUCTIE

Jullie hebben misschien wel eens iemand gezien met een ketting met een kruisje eraan. Maar wat betekent nu eigenlijk zo'n kruis? *Praat hier samen even over.* Aan het eind van het verhaal van vandaag komen we hierop terug.

BRUGZIN OF BEGINZIN

Luister maar goed wat het kruis te betekenen heeft.

Vertelling

DE KONING GEKRUISIGD

Wat is het druk in de straten van Jeruzalem. Uit het hele land zijn er mensen gekomen om het Pascha te vieren. Ja, er zijn zelfs Joden uit het buitenland gekomen. Overal zie je mensen lopen met een lammetje. Dat lammetje zal straks worden geslacht. Maar, kijk daar! Daar is het wel heel erg druk! En wat een geschreeuw! Een hele optocht van mensen loopt door de straten van Jeruzalem. Kijk, ze gaan door de poort de stad uit. Net buiten de stad is een heuvel. Daar lopen de mensen naartoe. Die heuvel heet 'Golgotha'. Dat betekent 'hoofdschedelplaats'. De heuvel lijkt ook een bé-tje op de schedel van een mens. Wie zijn toch al die mensen die de stad uitlopen? Ik zie Joden, Romeinse soldaten en mannen van het Sanhedrin. Boven op de heuvel blijft de groep met mensen staan. En dan... weten jullie wat er dan gebeurt? O kijk toch! Er worden drie mensen aan kruisen gespijkerd. Dat is een Romeinse manier om boeven om het leven te brengen. Grote boeven natuurlijk! O, maar wat hebben die boeven dan gedaan? Nou, dat kun je lezen. Want boven elk kruis wordt een bordje gehangen met daarop geschreven waarom diegene gedood wordt, welke misdaad diegene begaan geeft. Zullen we eens gaan kijken wat er op die bordjes staat? Op het eerste bordje staat: moordenaar. En op het bordje boven het derde kruis staat ook: moordenaar. Maar moeten jullie eens kijken naar dat bordje boven het middelste kruis! Daar staat op: Jezus de Nazarener, de Koning van de Joden. Lees ik dat goed? Hangt Jezus aan het kruis? Maar dat is toch geen beschuldiging: Koning van de Joden?! Nee, dat klopt. Jullie weten toch nog wel van vorige week? Hoe Pilatus drie keer gezegd heeft dat Jezus onschuldig is en dat hij Hem toch aan het volk overgaf om gekruisigd te worden, omdat hij bang was dat er anders een opstand zou komen? En daar hangt Jezus nu aan het kruis. Dan zullen de Farizeeën en de Schriftgeleerden wel tevreden zijn nu Jezus aan het kruis hangt. Maar nee, kijk maar! Daar lopen een aantal Farizeeën en Schriftgeleerden op de weg terug naar de stad en ze kijken

helemaal niet blij. Ze lopen terug naar het rechts-huis van Pilatus. 'U moet niet schrijven 'Koning van de Joden', zeggen ze tegen Pilatus. 'Maar u moet schrijven dat Hij gezégd heeft dat Hij de Koning van de Joden is'. Pilatus kijkt hen nors aan en zegt: 'Wat ik geschreven heb dat heb ik geschreven.' Hij is niet van plan om het nog te veranderen. De Farizeeën en Schriftgeleerden gaan maar weer weg.

DE KLEDING VERDEELD

Op de heuvel bij de kruisen zijn vier Romeinse soldaten. Zij moeten bij de kruisen blijven om ervoor te zorgen dat niemand één van de gekruisigden van het kruis afhaalt. Mensen werden altijd in hun blootje aan het kruis gehangen. En weten jullie voor wie de kleren dan zijn? Voor de Romeinse soldaten. Nu de drie mannen aan het kruis hangen, lopen de soldaten naar het hoopje kleren wat er ligt. Zoals altijd verdelen ze de kleren eerlijk. 'Moet je toch eens kijken wat een mooie onderrok dit is!' zegt een van de soldaten. 'Er zit helemaal geen naad aan. Zonde om die in stukken te scheuren.' 'Ja, laten we daar maar om loten', zegt één van de anderen. En dat doen ze. Maar wat de soldaten niet weten, is dat dit al heel lang geleden voorzégd was. In één van zijn psalmen had David al gezongen: 'Ze verdelen mijn kleren en loten erom.' *Zien jullie dat God van tevoren alles al wist? En er gebeurt ook niets buiten Gods wil. De Heere Jezus was toch gekomen om voor de zonden van de mensen te betalen? Dat doet Hij nu aan het kruis. Daarom moest Hij sterven. Niet omdat de Joden dat zo graag wilden. Natuurlijk was het heel slecht van de Joden dat ze Jezus wilden laten kruisigen, maar toch is het ook Gods wil.*

MARIA EN JOHANNES

Zijn er dan alleen maar vijanden van Jezus op Golgotha? Nee hoor, kijk maar eens daar onder aan het kruis wie daar staan. Ik zie de discipel Johannes staan en een aantal vrouwen die altijd bij Jezus waren. Ja, ik zie zelfs Jezus' moeder, Maria, bij het kruis staan. O, wat zal dat verdrietig geweest zijn voor Maria om haar Kind aan het kruis te zien hangen. Maar weten jullie, ook al heeft Jezus veel pijn, toch denkt Hij nog aan Maria. Hoor maar wat Hij tegen Zijn moeder zegt: 'Vrouw, zie uw zoon!' en Hij knikt met Zijn hoofd naar Johannes. En tegen Johannes zegt Hij: 'Zoon, zie uw moeder' en Hij knikt met Zijn hoofd naar Maria. Wat bedoelt Jezus toch? Nou, Hij bedoelt dat Johannes voor Zijn moeder moet zorgen zoals een zoon voor een moeder. Wat een liefde van Jezus voor Maria. En weten jullie wat er in de Bijbel staat? Vanaf dat moment neemt Johannes Maria bij zich in huis. Gehoorzaam doet Johannes wat Jezus tegen hem zegt.

JEZUS GEEFT DE GEEST

Urenlang hangen de mannen aan het kruis. Dan opeens klinkt de stem van Jezus: 'Mij dorst.' Eén van de Romeinse soldaten staat op. Hij loopt naar een vat toe. In dat vat zit edik. Hij pakt er een spons uit en prikt die op een stok en loopt naar Jezus toe. Met de stok houdt hij de spons bij de mond van de Heere Jezus, zodat Hij kan drinken. Als Jezus gedronken heeft, haalt Hij nog een keer diep adem en zegt luidt en duidelijk zodat de mensen het goed kunnen horen: 'Het is volbracht.' Dan buigt Hij Zijn hoofd en sterft. De Heere Jezus legt Zelf Zijn leven af, staat er in de Bijbel. Later heeft Johannes nog teruggedacht aan die laatste woorden van Jezus. 'Het is volbracht.' Toen begreep hij pas echt goed wat Jezus bedoelde. Hij bedoelde dat Hij alles heeft gedaan wat nodig is om voor de zonden van de mensen te betalen.

GEEN BEEN GEBROKEN

Even later komen er een boodschapper van Pilatus naar de Romeinse soldaten toe. De soldaten staan op en lopen naar de kruisen. Van Pilatus hebben ze de opdracht gekregen om de botten van de gekruisigden te breken, zodat ze sneller zullen sterven. Dat hadden de Farizeeën en Schriftgeleerden aan Pilatus gevraagd, omdat het volgens de Thora niet mag dat op de sabbat iemand aan het kruis hangt. En dus doen de Romeinse soldaten wat ze van Pilatus moeten doen. Maar als ze bij Jezus komen, zien ze dat Hij al gestorven is. Eén van de soldaten pakt zijn zwaard en prikt ermee in de zij van Jezus. Ze zien dat er bloed en water uitkomt en weten nu zeker dat Hij gestorven is. Daarom breken ze Zijn botten niet. *Ook nu weer doen ze precies zoals in de Thora was voorzien. Daar staat namelijk dat van het Paaslam geen botje gebroken mag worden. En de profeet Zacharia had ook gezegd dat in Jezus gestoken zou worden.*

BEGRAVEN

Het is al bijna donker. Twee vrienden van Jezus, Jozef van Arimathéa en Nicodémus, die eigenlijk ook bij de Joodse Raad horen, hebben aan Pilatus gevraagd of ze het lichaam van Jezus mogen hebben om het te begraven. Samen doen ze allerlei dure olie en zalf op het lichaam, doen er witte doeken omheen en dragen het naar een graf. Eerbiedig en vol liefde leggen ze het lichaam in het graf. Nog een laatste keer kijken ze achter zich en dan gaan ze het graf uit. Voor het graf rollen ze een zware steen zodat er geen wilde dieren bij het lichaam kunnen. Verdrietig gaan ze weg. Ook de vrouwen die gekeken hebben hoe Jezus begraven werd, gaan verdrietig weg. Denkt er dan niemand aan wat Jezus gezegd heeft? Dat Hij gezegd heeft dat Hij moest sterven en na drie dagen weer op zou staan? Nee, daar denken ze

niet aan. Maar daarover horen we de volgende keer meer!

AFSLUITING

Zien jullie wat een diepe betekenis het kruis voor ons heeft?! De Heere Jezus, Die niets zondigs gedaan heeft, is aan het kruis gestorven om de straf te betalen voor iedereen die in Hem gelooft. Het kruis is het symbool voor geloof. Ja, want dat is het allerbelangrijkste van de Bijbel: dat Jezus aan het kruis gestorven is, zodat wij bij God in de hemel kunnen komen. Dat moeten we geloven! En daar aan moeten we genoeg hebben. We moeten niet zelf proberen nog iets te verdienen. Het offer van Jezus was genoeg. Het is volbracht!

VERWERKING

- Praat nog dieper na over de betekenis van het kruis van Jezus. Benoem eventueel ook de symbolen voor hoop en liefde.
- Zie de verwerking op de website. Laat de kinderen wol op het lam plakken. Print het kruis op een bruin papier. Laat de kinderen het kruis uitknippen en op de rug van het lam plakken.
- Hieronder vind u een heel aantal vragen over alle vijf de lessen van het periodethema 'Lijden en sterven'. U kunt ze gebruiken waarvoor u zelf wilt.
Bijvoorbeeld: Gebruik het spelbord van Kwistet. Verdeel de groep in vier groepjes. Stel de groepjes om de beurt een vraag. Als ze het antwoord kunnen geven zonder dat u eerst de mogelijke antwoorden opnoemt, mogen ze de pion vijf stapjes vooruit zetten. Als ze het goede antwoord geven nadat u de twee mogelijke antwoorden opgelezen heeft, mag de pion twee stapjes vooruit. Wie het eerst zijn pion binnen heeft, heeft gewonnen.

1. *Op welk dier reedt de Heere Jezus Jeruzalem binnen?*

Kameel

Ezel

2. *Wat roepen de mensen als Jezus op de ezel naar Jeruzalem rijdt?*

Hosanna

Halleluja

3. *Met wat zwaaien de mensen?*

Met hun handen

Met palmtakken

4. *Waarom is Jezus niet blij als de mensen voor Hem zwaaien en zingen?*

Hij weet dat de mensen Hem niet als Koning van hun hart willen

Hij had liever als een echte koning op een paard gereden

5. *Waar is de markt in de tempel?*

In het heilige der heiligen

In de voorhof van de heidenen

6. *Wat doet Jezus met de marktlieden?*

Hij jaagt hen weg uit de tempel

Hij zegt dat ze heel goed werk doen

7. *Wie komen er naar Jezus toe nadat de marktlieden weggejaagd zijn?*

Zieken

Heidenen

8. *Wie zingen er dan 'Hosanna, de Zoon van David'?*

De Farizeeën

De kinderen

9. *Hoeveel discipelen had Jezus?*

Tien

Twaalf

10. *Welke discipel heeft Jezus verraden?*

Jakobus

Judas

11. *Welke speciale taak had Judas?*

Hij beheerde het geld

Hij beschermde Jezus

12. *Naar wie gaat Judas toe om Jezus te verraden?*

De Joodse Raad

De Romeinen

13. *Hoeveel zilveren penningen krijgt Judas voor zijn verraad?*

Dertig

Vijftig

14. *Wat was dat voor een prijs? Waarvoor werd dat in het Oude Testament betaald?*

De dood van een slaaf

Een jaar werken

15. *Waarom denken de Israëlieten op het Pascha?*

De uittocht uit Egypte

De terugkeer uit Babel

16. *Wat at men tijdens de paasmaaltijd?*

Brood en kaas

Ongezuurde broden en een lam

17. *Welke man moeten de twee discipelen volgen die de paaszaal moeten klaar zetten?*

Met een kruik op zijn hoofd

Op een ezel

18. *Welk sacrament stelt Jezus tijdens de paasmaaltijd in?*

Het Heilig Avondmaal

De Heilige Doop

19. *Wat betekenen het brood en de wijn van het Heilig Avondmaal?*

Het lichaam en bloed van Jezus

Dat Jezus wederkomt

20. *Hoe heet de hof waar Jezus naar toe gaat om te bidden?*

Golgotha

Gethsémané

21. *Welke drie discipelen mogen een stukje verder mee dan de rest?*

Petrus, Johannes en Jakobus

Petrus, Johannes en Andreas

22. *Welke discipel zou Jezus gaan verloochenen?*

Johannes

Petrus

23. *Hoeveel keer gaat Jezus verder de hof in om te bidden?*

Twee keer

Drie keer

24. *Wat bidt Jezus?*

Vader, indien het mogelijk is, laat deze drinkbeker aan Mij voorbijgaan

Vader, reken hun deze zonden niet toe

25. *Wat doen de discipelen als Jezus bidt?*

Ze slapen

Ze eten

26. *Hoe heet de Romeinse stadhouder waar de Joodse Raad Jezus mee naar toe neemt?*

Kajafas

Pilatus

27. *Waarvan wordt Jezus beschuldigd?*

Oproer, dat Hij zegt dat Hij Koning is, dat Hij zegt dat men de keizer geen geld moet betalen

Moord

28. *Hoe heet de moordenaar die vrijgelaten wordt?*

Barábbas

Herodes

29. *Wat willen de Joden dat Pilatus met Jezus doet?*

Geselen

Kruisigen

30. *Hoe heet de heuvel waarop Jezus gekruisigd wordt?*

Golgotha

Galilea

31. *Hoeveel kruisen stonden er op Golgotha?*

Twee

Drie

32. *Wat stond er op het bordje boven Jezus' hoofd?*

Koning van de Joden

Moordenaar

33. *Wat moest er volgens de Farizeeën eigenlijk staan?*

Dat Hij gezegd had dat Hij de Koning van de Joden was

Dat Hij een oproerkraaier was

34. *Over welk kledingstuk werpen de Romeinse soldaten het lot?*

De onderrok

De mantel

35. *Welke discipel moest Jezus' moeder in huis nemen?*

Petrus

Johannes

36. *Wat roept Jezus als Hij sterft?*

Mij dorst!

Het is volbracht!

37. *Wat doen de Romeinse soldaten om te zien of Jezus gestorven is?*

Ze breken zijn botten

Ze steken met een speer in Zijn zij

38. *Wat komt er uit de zij van Jezus?*

Bloed

Bloed en water

39. *Hoe heten de mannen die Jezus begraven?*

Jozef en Nicodémus

Markus en Nicodémus